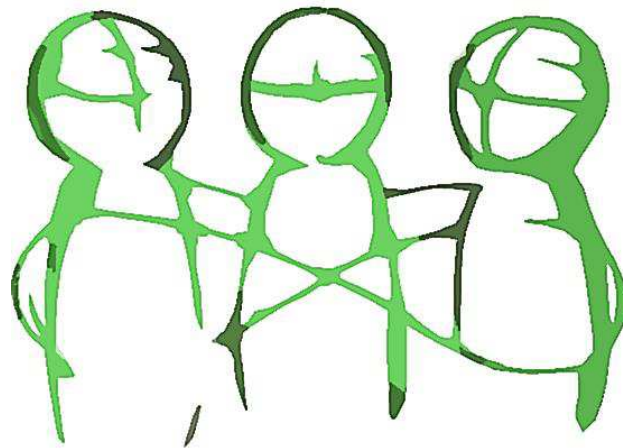

Brochure leergang

Krachtgericht Werken

vanuit een oplossingsgericht netwerk-perspectief

Een samenwerking van: Cirkels, bureau voor oplossingsgericht werken VOF, MEE Plus Groep en Bureau Kind In 't Zicht.

22 Juli 2015

Inleiding.

Krachtgericht Werken vanuit een oplossingsgericht netwerk-perspectief

De leergang ‘krachtgericht werken vanuit een oplossingsgericht netwerk-perspectief’ is een integrale leergang voor professionals in het sociaal domein die zich verder willen bekwamen in hun vak vanuit de verwachtingen en eisen van deze tijd. Toepasbaar binnen de kaders van de WMO en WHNS (Welzijn en Hulpverlening Nieuwe Stijl).

Deze leergang is een initiatief van drie organisaties die de handen ineen geslagen hebben om een kritisch, inspirerend en samenhangend programma aan het veld te presenteren. Met deze leergang, bestaande uit drie modules, willen wij vanuit de passie voor ons vak het brede beroepenveld toerusten op de hedendaagse eisen en verwachtingen.

Kritisch, vernieuwend, inspirerend!

Onze gezamenlijke missie: mensen in staat stellen om vanuit eigen kracht en samen met de mensen om hen heen een plan te maken voor de toekomst, zodat zij veilig en volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Visie

- de professional als procesbegeleider en passant, de klant als deskundige van zijn eigen ervaringen, vragen en toekomstperspectief
- menselijk gedrag krijgt betekenis in de context: over sociale perspectieven en sociaal kapitaal
- samenwerken, dé motor van succes
- samen veilig, ook in gedwongen kader
- zo kort mogelijk

Kanteling

- van aanbod naar > vraaggericht
- van klacht naar > kracht
- van zorgen voor naar > zorgen dat
- van hulpverlener in regie naar > klant in regie
- van vrijwillig naar > sturen waar het moet (huiselijk geweld en kindermishandeling)

Basishouding

- open, transparant en respectvol
- oordeelloos, nieuwsgierig, een “niet weten” houding
- empowered, gericht op wat werkt
- waardierend en leren van successen

Vanuit deze gezamenlijk gedragen missie, visie en kernwaarden worden in de leergang middels drie modules verschillende accenten gelegd waarmee deelnemers direct in de praktijk aan de slag kunnen.

Om de tekst makkelijk leesbaar te houden schrijven wij hier in de hij-vorm, terwijl daar waar hij staat, we eigenlijk hij/zij bedoelen.

1. Oplossingsgericht Werken

De eerste module, het oplossingsgericht werken, vormt de basis voor deze leergang. Het accent ligt op autonomie versterking en doelgericht samenwerken met de klant en zijn hulpbronnen. Hiermee kan deze, samen met belangrijke anderen, doelmatig en effectief stappen zetten richting zijn gewenste situatie.

Werkwijze

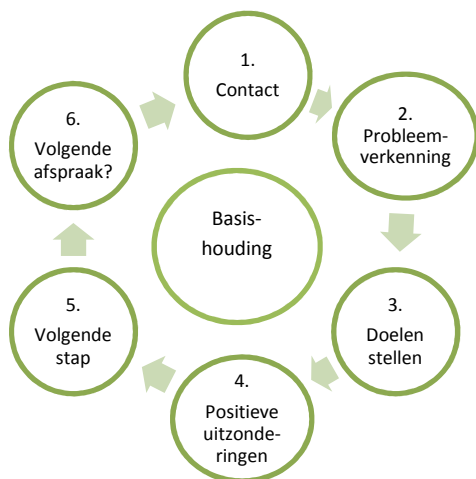
Alle begeleidings- en trainingsactiviteiten zijn integraal opgebouwd vanuit vier omschreven methodische invalshoeken.

○ Visie en basishouding

Een paradigma-wisseling: de klant als deskundige van zijn eigen ervaringen en leven, vragen en perspectieven. De professional als procesbegeleider vanuit een respectvolle en open houding. Vanuit onze visie en basishouding staan we optimistisch in de hulp- en dienstverlening en geloven we in de krachten en kwaliteiten van klanten. Hier zijn we ook steeds naar op zoek door daar vanuit een nieuwsgierige houding als bijna vanzelfsprekend op te letten.

○ Cirkels van empowerment

De zes stappen en fasen in het proces van activerende gespreksvoering.

○ Interactie en samenwerkings-typologieën

De samenwerkingsrelatie is de belangrijkste voorspeller van succes. Er bestaan verschillende manieren waarop professionals en klanten met elkaar kunnen communiceren en samenwerken. Hiervoor is het belangrijk te onderzoeken in welke dynamische samenwerking men met elkaar verkeert. De wijze waarop men de samenwerking positief kan beïnvloeden richting de doelen en oplossingen staat hier centraal.

- *Bezoekerstypische interactie*
De klant geeft aan geen probleem te hebben. Hij is vaak gestuurd en zoekt (nog) geen oplossing.
- *Klaagtypische interactie*
De klant benoemt wel een probleem, maar zoekt de oplossing buiten zichzelf.
- *Klanttypische interactie*
De klant heeft een probleem, ervaart en neemt verantwoordelijkheid voor het vinden van een oplossing.

○ Het oplossingsgericht kwadrant

Het oplossingsgericht kwadrant: vanuit welke positie werk ik? Mag, moet ik helpen/coachen of sturen; welk mandaat heb ik in vrijwillige, voorwaardelijke of niet-vrijwillige hulpverlening?

- *Helpen*
De doelen van de klant staan centraal. De klant bepaalt zelf hoe de doelen te bereiken.
- *Sturen*
De doelen van de organisatie staan centraal. De klant bepaalt zelf hoe de doelen te bereiken.
- *Instrueren*
De doelen van de organisatie staan centraal. De professional bepaalt hoe de doelen te bereiken.
- *Trainen*
De klant bepaalt zijn eigen (leer) doelen. De professional/trainer bepaalt (in overleg) hoe deze te bereiken.

2. Sociale Netwerk Versterking

Binnen Sociale Netwerk Versterking werken we vanuit en samen met de cliënt en zijn sociaal netwerk. Cliënt is eigenaar over zijn eigen plan voor de toekomst. Samen met zijn netwerk neemt hij besluiten over hoe zijn vraag omgezet gaat worden in een plan. Professionals worden betrokken voor het geven van informatie en advies in de besluitvormingsfase.

Werkwijze

De klant verkent, activeert en benut zijn sociale netwerk. Samen met dit netwerk neemt hij besluiten en maakt plannen. In het plan staat wie welke taken uitvoert. Een klein team, bestaande uit de klant, mensen uit het netwerk en eventuele professionals, volgt de voortgang en uitvoering van de plannen en stelt deze waar nodig bij.

- Ontmoeten
- De netwerkatlas
- De meedenkbijeenkomst
- Het basisteam

Ontmoeten

Wanneer bij een eerste ontmoeting de hulpvraag en mogelijk het hulpaanbod worden gedefinieerd, is de creativiteit vaak snel weg. De professional noemt een aantal bestaande oplossingen en de klant leunt achterover, vertrouwend op de expertise van de professional.

Onder 'ontmoeten' verstaan we werkelijk nieuwsgierig zijn naar de ander. De klant is meer dan alleen zijn probleem of hulpvraag: wie is hij en wat is zijn verhaal? Werkelijk nieuwsgierig zijn naar de ander vraagt soms om een andere manier van luisteren, kijken en handelen.

Om nieuwsgierig te kunnen zijn en te blijven is het belangrijk om bij aanvang zo min mogelijk te weten.

Netwerkatlas

De netwerkatlas bevat praktische instrumenten waarmee de klant, samen met steunfiguren, zijn verhaal en kwesties kan verhelderen.

Hij kan met behulp van deze instrumenten zijn situatie en zijn sociaal kapitaal verder verkennen. Bij het samen maken van de netwerkatlas blijkt ook het proces al tot netwerkversterking te leiden. Deelnemers vinden het soms confronterend, maar dikwijls ook leuk om dit te doen. Het samen doelgericht actief zijn versterkt onderlinge relaties en banden.

De netwerkatlas kent 5 instrumenten:

- De basisposter
- De familiekaart
De (digitale) relatiekaart
- Het contactschema
- De gebeurteniskaart

Het maken van de netwerkatlas leidt tot eigenaarschap, verantwoordelijkheid en duurzame oplossingen van de klant en zijn sociaal netwerk. De persoonlijke zorgen, krachten en wensen staan binnen dit proces altijd centraal.

De meedenkbijeenkomst

Gezinsleden, familieleden, vrienden, collega's, burens en andere belangrijke mensen worden door de klant uitgenodigd op de meedenkbijeenkomst en denken mee over een plan voor de toekomst. Ook kinderen doen mee.

Deze besluiten worden genomen in de privétijd. De procesbegeleider en eventuele professionals zijn niet bij deze besluitvorming aanwezig. De gemaakte afspraken worden genoteerd en vormen het plan voor de toekomst.

Bij het werken vanuit Sociale Netwerk Versterking wordt in principe altijd een meedenkbijeenkomst georganiseerd.

In de meedenkbijeenkomst stellen de klant en de deelnemers een basisteam samen. Er wordt een datum afgesproken om weer bij elkaar te komen.

Het basisteam

Het basisteam kent twee functies:

- Het plan borgen en eventueel bijstellen
- De samenwerking borgen en afstemmen

Het basisteam bewaakt de voortgang van het plan en stelt deze, waar nodig bij. Ook de onderlinge samenwerking wordt open met elkaar besproken.

3. Veilig Samen Bouwen

In je werk kun je situaties tegenkomen waarbij het welzijn van de cliënt in het geding komt of er zorgen zijn over de veiligheid van de cliënt, diens kinderen en/of de omgeving. De ondersteuning is dan niet meer vrijblijvend, er moet iets gebeuren. Hoe kom je als professional dan nog steeds tot constructief samenwerken?

Werkwijze

Hoe goed de professional het contact met de (onvrijwillige) klant ook heeft voorbereid, het is en blijft een ongevraagd contact dat wordt aangegaan op basis van klachten en zorgen vanuit de sociale omgeving. Het is mogelijk dat de betrokkene zich aangevallen, belasterd en beledigd voelt en dit op directe of indirecte wijze toont: "Waar bemoeien anderen zich mee?"

Het veilig laten opgroeien van kinderen heeft meer kans van slagen als ouders met hun netwerk vanuit hun eigen kracht een plan voor de toekomst kunnen maken.

De uitgangspunten van Veilig Samen Bouwen:

- Het creëren van partnerschap met kinderen en ouders
- Eerlijkheid over wat veranderen moet, het inventariseren van signalen van veiligheid en het bieden van keuzemogelijkheden aan ouders en kinderen
- Rekening houden met het perspectief en wensen van de ouders en kinderen, zonder het doel uit het oog te verliezen: een veilige opvoedsituatie voor het kind

Veilig Samen Bouwen

Veilig Samen Bouwen biedt een werkwijze om te komen tot een balans van zowel zorgen als krachten in de situatie van het kind. Op basis van deze balans kan een beoordeling gemaakt worden over de mate van veiligheid voor het kind en kan een veiligheidsplan ontwikkeld en uitgevoerd worden.

Het veiligheidsplan is een plan waarin staat wat er moet gebeuren om een veilige situatie voor het kind te realiseren. Andrew Turnell zegt altijd dat *Signs of Safety* een reis is die je samen met de klanten maakt.

Een reis op weg naar veiligheid waarin vooral voorop staat wat goed is voor het specifieke kind in zijn/haar eigen situatie.

Belangrijk is te onderzoeken wat de momenten zijn in een gezin wanneer het probleem er niet of minder is. Dit duidt op krachten en kwaliteiten van de gezinsleden die helpend zijn bij de bestaande zorgen.

De werkwijze kent meerdere instrumenten:

- Het framework
- Drie huizen
- Words and pictures

De conferentie

Het veiligheidsplan wordt gemaakt in de conferentie. De taak van de procesbegeleider is het zorgen dat iedereen vrij, open en eerlijk met elkaar kan spreken en dat het doel bij iedere aanwezige op het netvlies staat en blijft staan.

Tijdens de conferentie wordt er werk gemaakt van:

- Openheid en duidelijkheid over de zorgen en krachten van het gezin, deze worden samen in kaart gebracht
- Taxatie van de ernst en urgentie
- Het maken van concrete afspraken t.b.v. het veiligheidsplan

Het veiligheidsplan

In het veiligheidsplan staat welke stappen ondernomen gaan worden om de veiligheid van het kind te garanderen. Ook staat duidelijk beschreven wat de consequenties zijn van het niet nakomen van afspraken en ook wat de vervolgstap is wanneer het wel goed gaat.

Bodemeisen

Een goed veiligheidsplan omvat bodemeisen van de organisatie zodat de cliënt weet waar hij of zij aan moet voldoen om te laten zien dat het kind veilig is voor toekomstige gevaren.

Alle betrokkenen committeren zich aan het veiligheidsplan. In het traject dat volgt wordt structureel getoetst of alle mensen de afgesproken verplichtingen ook daadwerkelijk nakomen.

Ook wordt afgesproken wanneer de afspraken geëvalueerd worden en wie het initiatief neemt om iedereen uit te nodigen.

Leergang Krachtgericht Werken

Onze gezamenlijke missie: mensen in staat stellen om vanuit eigen kracht en samen met de mensen om hen heen een plan te maken voor de toekomst zodat zij veilig en volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Een samenwerking van: Bureau Cirkels VOF (OplossingsGericht Werken - OGW) MEE Plus Groep (Sociale Netwerk Versterking - SNV) en Bureau Kind In 't zicht (Veilig Samen Bouwen - VSB).

Opbouw van de leergang

Drie modules

Tijdens de training wordt de theorie afgewisseld met ervaringsgerichte, praktische en concrete toepassingen, waarbij casuïstiek en vragen van de deelnemers leidend zijn. Deelnemers krijgen zodoende tal van basisvaardigheden, instrumenten en technieken aangeboden die een kracht- en samenwerkingsgerichte benadering ondersteunen.

De visie en werkwijze van het oplossingsgericht werken vormen de basis waarop de twee andere modules voortborduren, ieder op haar unieke wijze.

Twee dagen OGW, Oplossingsgericht Werken

- Basishouding, vaardigheden en technieken
- Methodiek cirkels van empowerment
- Interactie en samenwerkingsstypologie
- Het oplossingsgericht kwadrant

Twee dagen SNV, Sociale Netwerk Versterking

- Model: de Brill
- De Netwerkatlas
- De meedenkbijeenkomst
- Het basisteam

Twee dagen VSB, Veilig Samen Bouwen

- Van vrijwillig naar drang-dwang
- Basishouding in een veiligheidsproces
- Collegiale ondersteuning
- Kinderen in het veiligheidsproces
- De conferentie
- De voorzitter van de veiligheidsconferentie

Accreditatie van deze leergang is aangevraagd bij Registerplein en SKJ

Duur van de leergang: drie modules van twee dagen met een interval van één dag per 14 dagen.

Uitvoering: in-company. De modules kunnen ook apart en op maat aangeboden worden.

Wilt u meer weten: Ans de Haas
ans.dehaas@meek2.nl
 Tel: 06 212 044 12

MEEK2 is CRKBO gecertificeerd en daarmee een erkend opleidingsinstituut.